

SKOLAI SZEMLE

Felölsszerkesztő: DEBRECZENI ISTVÁN református lelkész

Megjelenik két hetenként, szombaton

Előfizetési ára: egész évre 120 Lel, fél évre 60 Lel, egyes szám 5 Lel.

Szerkesztőség: Satu-Mare (Szatmár) Református lelkészi hivatal, a hová a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény küldendő. Kiadóhivatal: Oradea-Mare (Nagyvára) Ferdinánd király-út (Rákóczi-út) 14. szám. Előfizetési díjak, hivatalos hirdetések díja, reklamációk Konrád Géza címére Nagyvárad, Nagy Sándor-u. 14. küldendő

A nyugdíj ügy.

A tanárok és tanítók szempontjából teszék néhány észrevételt. Szeretném, ha a kartársak kiegészítenék e hevenyészett észrevételeket, vagy — ezt még jobban szeretném — ha eloszlátának az aggodalmaimat.

Mindjárt itt a legelején kimondom, hogy a már kész „Erdélyi Nyugdíjintézet” szerveztét nem fogadjuk el, legelső sorban és legfőként azért, mert elmondandó észrevételeink meghallgatására és érvényesítésére, minthogy „fait accompli” előtt állunk, már nincs semmi remény, mód és lehetőség, amint erre a fontos körülményre e lap hasábjain már egy szélesebb koncepciójú közlemény rámutatott.

Azt sem hallgathatom el, — hogy a mai idők szelleme már nem éri be egy — a világháborút megelőző időből származó nyugdíjtörvény terhesebb és kevesebb előnyt nyújtó utánzatával, mert a tanítói és tanári státus a jelenlegi bizonylatan és lerongyolódott anyagi helyzetében oly intézmény létesítését várja, amely a gazdasági ellátottság tekintetében eléje kanyarodott kétkézi munkások u. n. szociális biztosító pénztárainak előnyeit is magában foglalja. Ma ugyanis a belegség jóval drágább csapás, mint volt azelőtt, mert 3—4 orvosi látogatás és a gyógyszer azonnal felborítja a szükös havi mérleget s ha itt nem kap a tanítói és tanári család intézményes támogatást a legsötétebb koldus nyomorúság szakad a nyakukba.

Nézetünk szerint lelkészi és tanítói-tanári nyugdíjintézet együttesen nem szervezhető, mert a lelkészi és tanítói-tanári állás sem javadalmazás, sem biztonság tekintetében ma nem azonos, amely megállapítás folyamánya, hogy az életminimumot el sem érő javadalmazású tanítók és tanárok az első év $15 \times 10 = 25$ százalékos járulékát (l. Erdélyi Tervezet 55. §. a) és b) pontjait) semmiképen sem tudják befizetni, mert a mai fizetés egy negyedét egy éven át egyetlen egy tanítói és tanári család

sem nélkülözheti, míg a lelkészek ezt könnyebben megtehetik, ha falusiak azért, mert a naturalék a létminimumot megadják s ha városiak azért, mert a javadalmuk ezt a terhet megbirja. De nem tudnánk azért sem beletnyugodni, mert a létesítendő nyugdíjintézet — mint az Erdélyi Nyugdíjintézet is teszi — nemcsak hogy nem biztosítja az ellátmányok mérve tekintetében a korábbi nyugdíjintézeti szerzett jogokat (a beszámítható időt kivéve) sőt ellenkezőleg azt jelentékeny mértékben csökkenti.

Véleményünk és kívánságunk szerint a szervezendő nyugdíjintézetnek az eddig szerzett jogok folytonosságának elvi alapján kell létesülnie. Ezen kívánságunknak az a lényeges kiegészítője, hogy a trianoni békeszerződés alapján a magyar tanítói és tanári nyugdíjintézettel egyházi főhatóságunknak minél sürgősebben kell diplomáciát uton az általunk hosszú évek önmegtágadása és nyomorúsága árán arany korona értékben befizetett nyugdíjjárulékok elszámolását liquidálni, amire a magyar kormány részéről meg is van a hajlandóság. Ezen összegek elnyerése jelentékenyen enyhítené, vagy teljesen feleslegessé is tenné az új nyugdíjintézeti egyszersmindenkori járulékok riasztó mértékét. Ne tessék azt mondani, hogy ez lehetetlenség, mert ennél sokkal csekélyebb jelentőségű magánjogi követelések visszatérítésének is meg van adva a módja és lehetősége a trianoni békeszerződés alapján létesült utóbbi kereskedelmi egyezményekben s a magyarországi 1922. évi valorizációs törvényben.

Nem fogadjuk el azt a tervet sem, hogy a nyugdíjintézet csak bizonyos átmeneti évek (carence) eltelte után kezdje meg a működését, mert az eddigi függő és lelket emésztő állapotot még évekre kitolni a tánszemélyzet végső elkedvetlenítése nélkül nem lehet. Az Erdélyi Nyugdíjintézet Szabályzatának részleteire futólag csak a következő észrevételeink vannak: 1. Semmi konkrét tájékoztatás nincs

a Szabályzatban arra nézve, hogy mi a *beszámítható javadalmozás*? 2. A *lakkér-nyugdíjat* nem ismeri. 3. Míg az 1914. évi XXXVI. t. c. 61. §-a az árvák *neveltetési járulékának* korhatárát a 24-ik életévben szabta meg úgy a fiuknál, mint a leányoknál, addig a Szabályzat 45. §-a a fiuknál a 22-ik, a leányoknál pedig a 18-ik évet állapítja meg korhatárként. 4. Míg a *temetkezési járulékot* az 1914. évi XXXVI. t. c. 72. §-a a csekélyebb javadalmozású tisztviselőknél az évi beszámítható fizetés $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{6}$ illetve a legmagasabb javadalmu tisztviselőknél (az V. fizetési osztályban levőknél) $\frac{1}{8}$ részben állapítja meg, addig az Erdélyi Szabályzat 80. §-a az özvegyi nyugdíj $\frac{1}{3}$ részben állapítja meg, ami a magyar törvényhez képest átlag 50—60 %-al kedvezőtlenebb megállapítás — a halottat pedig el kell temettetni készpénzért — mert ilyenkor többnyire uzsorahitelt nyújtanak a gyászoló családnak. 5. Hiányzik az Erdélyi Szabályzathoz a *megszűnő intézetek végleges, nyugdíjigény jogosult rendes tanárainak* ellátására vonatkozó eljárás rendezése, holott a reánk vonatkozó magyar törvények ilyen esetben 3 évi fizetést és az ezután esedékessé váló nyugdíjat biztosítják. Ezt a kérdést pedig nem szabad a méltányosság nyílt kérdésének hagyni, — mert ez a régi rendes alkalmazottakra nézve a jog kérdése. 6. Nem világos az Erdélyi Szabályzat 26. §-a a *végkielégítés módjára és mérvére* nézve, holott az 1914. évi XXXVI. t. c. 42. §-ának harmadik bekezdése itt elvileg annyi évi fizetést szab meg, *ahány ötévi szolgálata van a végkielégítést igénylőnek*. 7. A 26. §. negyedik bekezdésében említett *ideiglenes nyugdíjazás csak az erdélyi tanárookra* alkalmazható (az intézetek nagy száma miatt) — ami pedig óriási előny. De ez a szakasz is kedvezőtlenebb a belegség előre látható tartalmának minősítése tekintetében a magyar törvényénél, amely (1914. évi XXXVI. t. c. 29. §.) egy *fél évet* vesz fel, míg az Erdélyi Szabályzat csak egy éven tuli tartamot vesz tekintetbe. 8. Veszedelemet látok az elemi iskolásoknak az 56. §. szerinti 20 leies terhelésében, mert ez ellenszenvet szül a mi iskoláinkkal szemben éppen most, amikor a sok létesülő állami iskola a díjmentes oktatással életalapjaiban érinti iskoláinkat.

Ezek volnának a részleteket röptében érintő észrevételeink. A kisebb szépséghibákra e hasábkok keretei nem engednek kitérni, ezt majd elintézik a bizottsági megbeszélések. A fent elmondottak alapján javaslom: hogy 1. a tanítók és tanárok számára külön nyugdíj-

intézet létesítendő, 2. a magyar nyugdíjintézeti járulékok kérdése diplomáciai úton liquidálandó, 3. a nyugdíjintézet alapelveiben a szerzett jogok figyelembevételére épüljön (lakkér, nyugdíj, neveltetési, temetési járulék, ideiglenes nyugdíj, végkielégítés), 4. az esedékes nyugdíjak azonnal folyósítandók, 5. a beszámítható javadalom világosan állapíttassék meg a jelenlegi javadalmak címei szerint, 6. amennyiben várni kellene a létesítendő nyugdíjintézet megerősítésére az ideig is létesítendő egy *rokkantakat ellátó intézmény*, esetleg a kerület erőteljes anyagi hozzájárulásával valamely biztosító intézetnél, 7. a beteg tanérok és családjaik segélyezésének kérdését a nyugdíjintézetel párhuzamosan feltétlenül intézményesen kell megoldani, — de lehet ezt a kérdést előbb is elintézés alá keríteni; 8. az özvegyek és árvák az apa halála után *azonnal ellátandók*, 9. tanítók és tanárok gyermekei, illetve árvái iskoláinkban és internátusainkban teljes díjmentességet élvezzenek. A gyakorlati részt illetőleg közölni fogom az érmelléki ref. tanítóegyesület javaslatait.

A kartársak hozzászólását kéri

Nagy Vilmos.

A „hiányzó láncszem“.

Az egész angol hirlap-irodalmat lázba ejtette s vele együtt az egész tudományos világot bűvös trance-ban tartotta heteken keresztül egy sajátos lelet, amit Dél-Afrikában, Becnána-földön, Taungs-telep mellett egy mészko-sziklába beágyazva találtak a minap. Ezért taungsi leletnek nevezik. Egy egészen különös koponya volt ez, amely nem hasonlított sem az emberek, sem az ember-szabásu majmok koponyájához. Kiváló szaktudósok azt állították róla, hogy ez az a régen keresett „hiányzó láncszem“ az ember és a majom között. Altala ennél fogva végre a darwinismus is fényes bizonyítéokra bukkant. A vezető nagy angol világlapok fejedelmileg fizetett külön tudósítokat küldtek ki Dél-Afrikába és hoztak vezércikkeikben óriási kolumnákat heteken keresztül a csodálatos leletről. A bűvös erejű koponyáról azt állították, hogy olyan lénynek a koponyája volt az, aki középuitt állt a majom és az ember között. Ez a legelső nagy kézzelfogható bizonyíték az ember eredetéről szóló világhírű darwini elméletnek, az evolúciónak. Leirhatatlan hatást váltott ez a lelet ki a lelkekből. Mély gondolkodásba estek tőle azok is, akik a darwini evolúció elméletét régen csak tetszetős bár, de üres elméletnek tartották. Annyira izgatta ez a csodás lelet az emberek fantáziáját, hogy az egyik lon-

doni reggeli napilap a rekonstruált képét is hozta a mysticus majomembernek — amint elnevezte. A mult héten azonban egészen váratlanul az a hivatalos értesítés lepte meg az embereket, hogy alaposabb vizsgálat után úgy találták, hogy az egész csodás koponya semmi más, mint valami fejletlen gyermek vagy fiatal gorilla koponyája. Ezzel a nagy szenzáció egyszerre lelohadt. A napilapok elnémultak. Csak az egyik siratta el a csodás leletet illetéknépen: „Bár eddigi állításainkat korigálni vagyunk kénytelenek, mert a nevezett lelet csupán gyermek-koponya, de a dolog varázsa [fascinatio] mégis csak megmarad.” — A másik meg nagy józanon így vezércikkkezik: „... Legalább világos lett, hogy milyen ködös a tudósok látása olyan óriási horderejű kérdésben, mint az emberiség eredete.” — És ezzel a lázas ügy összezsugorodott; dióhéjba szorult.

Amint az ember a különféle tudósításokat olvasta erről a leletről, legelőször is az kapta meg a figyelmét, hogy a korát ennek a taungsi koponyának félmillió és ötmillió év közzé tették. Mi csoda óriási, beláthatatlan tere az alaptalan feltevéseknek, soha be nem bizonyítható hypothésiseknek, sejtelemszerű üres teoriáknak?! — És az egész darwinismus csupa effélékből áll. Hiszen csak a két leghíresebb művében: „Az ember származása” és „A fajok eredete” címűben több mint 800 szor fordul elő ez a kifejezés: „jogosan feltételezhetjük ennél fogva...” Nagyon inga-tag talaj biz ez olyan rendkívül fontos természeti törvény fundamentumául, aminőt Darwin követői csináltak mesterük sok jóhiszemű feltevéseiből. Legelső sorban Herbert Spencer a felelős a kultur-ember mai keresztyénellenes mentalitásáért; amely 50 év óta teljesen át meg át itatva a darwinismus fantastikus, egyetlen ténnyel be nem bizonyított ködös elméletétől. Herbert Spencer találmánya az evolúció elmélete, amely Istent teljesen ki akarja zárni a teremtés nagy munkájából és tisztán evolúció alapján úgy akarja elképzelni az embert, mint amely a gorillától származott, a gorilla valami más emlőstől, az meg valami csuszómászótól, ez ismét valami kételtűtől, az valami féregtől, ez valami véglénytől. A legvégén ennek a geneológiának áll az összejt. Vagy Huxley szerint az ősprótóplarma. Ez minden élőlénynek a végoka szerintük. De hogy ez az ősv valami aztán honnan származott, arra nem mondják meg nyíltan és őszintén, hogy: Isten teremtette, hanem azt mondják nagy titokzatosan: „a nagy ismeretlen mysticum” hozta létre. — Mindezekre azonban mindmainapig egyetlenegy bizonyítékuk sincsen. Ezért igaza van Fleischmann professornak, aki az egész darwinista evolúció elméletét „merő képzelődés alkotásának” nevezte.

Mert hogy a struggle for life következtében az egyes állatfajok színükben, szerveikben bizonyos fokú módosulást szenvednek, az még nem bizonyíték az embernek a majomtól való származására. Akár vörhenyes, akár kék a róka szőre, csak róka maradt az és nem lesz belőle oroszlán sohasem. Akárhogy keresztelked a házi galambot, sohasem lesz abból házityúk. Legfeljebb pávafarku, vagy begyes galamb. De galamb. Ezért a modernebb darwinismus fel is adta már ezt a fantasztikus teoriát. Mert ha nagy fáradtsággal sikerült is valami korcsot keresztelkedéssel létrehozni, az evolúció ott megakadt, mert a korcsok mind meddők lettek. — Ma már még a leglelkesebb darwinisták is legfeljebb annyit állítanak, hogy az ember talán rokon a majommal, de nem annak a leszármazottja; hanem az őstörzsből nőttek ki különböző időszakokban, különböző módokon, különböző céloknak megfelelően. Hiányzó láncszem tehát nem létezik közöttük. — Ám ez is csak üres theoria, merő fantasztikum. Absolute semmi bizonyíték nincs. A híres tudós, Agassir ugyanis valahol Floridában ősrégi madármaradványokra akadt. Nem kevesebb, mint 30,000 éveseknek tartják őket. Mégis tökéletesen olyanok azok, mint a mai madarak. A legrégebbi sziklaalakulatokban fennmaradt gyíkok képei teljesen olyanok, mint a maiaké. Az állatok, a madarak képe az ősrégi Assyr, babylon, egyiptomi leleteken teljesen olyanok, mint a maiak, 5—6000 év múltán. Sehol semmi nyoma az evolúciónak! Ezért már régen a hullaterembe helyezték ezt a fantasztikus elméletet olyan komoly tudósok, mint Miller, Faraday, Agassiz, Dana, Brewster, Dawson stb.

Igaza van ezért Etheridge-nek, a british museum fossiologistájának: „Az evolutionisták beszédének háromnegyedrészre képtelenség. Semmiféle tapasztalati tény nem igazolja azt. Ez a museum tömve van véleményük alaptalan voltának a bizonyítékaival.” Az élet könyvének évezredes tanítása ismét diadalt aradott. Állítása ma is megdöntetlenül fentáll az ember eredetét és rendeltetését illetőleg.

Bokor Sándor.

Harangokat,

vagy harangszerelőnyekkel ajánl 16°
és vagy harangállványokat

Hönig Frigyes harang- öntődjéje

ARAD, Székesegyház Utca No. 10-21. Alapítva 1840.

A nagyszalontai egyházmegye közgyűlése.

Április 16-án tartotta a nagyszalontai tractus rendes tavaszi közgyűlését Nagyszalontán Böszörményi Lajos esperes és Szabó Zoltán gondnok elnökle mellett. A „Jövel Szent Lélek” buzgó elénklése után az esperes áhitatos imádságban kérte Isten segítségét. Majd tartalmas megnyitó beszédében megemlékezett 10 éves esperesi működéséről, összehasonlítva az akkori állapotokat a jelennel és tisztéről lemondott. Csatlakozott hozzá a lemondásban Fogarassy Bálint lelkész főjegyző is. Lemondásaikat azonban a világiaknak Szabó Zoltán gondnok és a lelkészeknek Kassay Béla tanácsbíró által tolmácsolts kérése után, visszavonták.

Madaras Károly m-bajji és Baki Magda pankotai tanítók eskütétele után Szabó Zoltán meleg szavakban bucsúztatta az egyházmegye kebeléből eltávozott Debreczeni Istvánt, kinek távozását sajnálattal vette tudomásul a közgyűlés és megürült tisztségeire a szavazást elrendelte. A jelenlevő Debreczeni meghatottan mondott köszönetet és bucsút. Az esperesi jelentés kapcsán foglalkozott a közgyűlés a kerület helyzetével, az agrárreformmal és az iskolai ügyekkel. Az utóbbi pontnál elkeseredéssel állapította meg, hogy a közokt. minister és közegzei iskoláinkkal szemben felette szigoruan járnak el, erősen követelik a miniszter által elrendelt négy tárgynak román nyelven való tanulását és olyan óraszám, hogy e miatt nem jut idő a többi tárgynak kellő tanítására. Pedig eredményt a tanító és tanuló legnagyobb munkája dacára is alig lehet elérni, mivel a gyermekek az általuk nem értett nyelven, úgyahogy értelem nélkül megtanult anyagot csakhamar elfelejtik. Ennek megszüntetése végett a kerülethez fordul. Ugyancsak az esperesi jelentés során tárgyalta a kulturadó ügyét, melynek végrehajtására lelkészi körök szerint propaganda bizottságok alakítását mondta ki és az őszi közgyűlésen hozott, de a kerületen mellőzött határozatát újra felterjesztette. Bokor Sándor erdőhegyi és Bottyán Pál belényesi lelkészek cseréje jóváhagyatott. A román vizsgát nem tett tanítók felhívtak a vizsgára jelentkezésre.

A számvevőszék jelentése alapján a legtöbb egyház számadását jóváhagyták. Meglepetést keltett, hogy a feketegyarmati egyház, több mint 40 hl. buza takarékmagtári alapját egy régi határozat alapján régi összegben alig több, mint 500 lei-el fizették vissza az adósok s e miatt a számadás természetesen nem nyert jóváhagyást. — Örvedetes volt az internátusi bizottság jelentése, ugy

az anyagiak, mint a szellemiek tekintetében. Kitént, hogy az áll. főgimn. legkiválóbb tanulói az internátus növendékei, amennyiben a 25 diák közül 7 kitűnő, 6 pedig jeles tanuló. A bizottságba ezenül a szalontai presbyterium is választ két tagot.

Felújította az egyházmegye a tanügyi bizottságok működését, visszaállítva a dékáni köröket. Megválasztotta dékánokul Bokor Sándort a belényesi, Arday Aladárt a tenkei, Szűcs Antalt a szalontai, Balogh Mátyást az erdőhegyi és Kun Zoltánt az aradi körben egy-egy általuk maguk mellé vett tanítóval.

Az ágyai presbyterium az egyh.-községi közgyűlés eltörlését kérte. Az egyházmegye felterjesztette a kérést a kerülethez, de kimondta, hogy az őszi közgyűlésen fog határozni általánosan az eltörlés, vagy a képviseleti alapon való szervezés felől. — A lelkészi és tanítói nyugdíjintézet ügyében nem foglalt állást a közgyűlés, mivel az előadó a felvilágosítást nyújtó adatokat az erdélyi kerülettől nem kapta meg. Nagy örömmel járult hozzá a borosjenői, csak most alakult egyházköztség anyasításához. A nagyváradi ig. tanácsba Kassay Bélát, Hadházy Kálmánt rendes, Bugyi Jánost és dr. Sarkady Dánielt pótagokul küldte ki; míg ker. képviselőül Fogarassy Bálintot, Bottyán Pált, dr. Hadházy Kálmánt és Mészáros Dánielt, pótagokul Bugyi Jánost, Bokor Sándort, dr. Sarkady Dánielt és Rácz Gyulát választotta.

A lelkészértekezlet javaslatai alapján indítványozta egy ker. sajtóbizottság szervezését, a lelkészi díjlevelek revízióját a természetbeli járandóságok lehető visszaállítása érdekében. Elhatározta az egyes egyházközségek és gondnokok fegyelmi eljárással való kötelezését a gyűlési napidíjak kifizetésére.

Hosszas vitát váltott ki az egyh.-fegyelem kérdése a belmissziói bizottság szabályrendelet terve alapján, melyre nézve Bokor Sándor előadó komoly és értékes indokolása után úgy határozott, hogy a bizottság munkáját alapul elfogadja és módosítására egy újabb bizottságot küldött ki.

A tenkei presbyterek febbezésének helyt adott a közgyűlés, hogy ne legyenek kötelesek az új presbyteri esküt letenni, mivel az szerintük megtarthatatlan és ezzel megváltoztatta a múlt gyűlésen hozott határozatát. Nehány kisebb jelentőségű ügy elintézése után az internátus éttermében gyűltek össze közös ebédre a jelenlevők, kiknek legnagyobb része ott részesült méltányos díjért szállásban és ellátásban az egész gyűlés ideje alatt. Birósági ügy nem volt.

Halottaink

Gróf Tisza Istváné, ki férje és fia halála óta már csak a multban, emlékeiben élt, utána ment, elköltözött szeretteinek. Temetésén a geszti kastélyban összegyűltek férjének, családjának barátai, tisztelői, kiket egy egész külön vonat vitt a fővárosból. Koporsója fölött Ravasz László püspök beszélt. Többek között Kanizsay Dorottya-hoz hasonlította, ki huszezer halott vitézben temette a nemzetet, míg ő csak egyet temetett, de benne a nemzetet temette el. A kriptá ajtajában Szabó István esperes imádkozott s aztán elhelyezték férje koporsója mellé.

Id. Jakucs Sándor hajduszováti lelkipásztor lelkészségének 40. életének 66-ik, kázasságának 38. évében márc. 27-én rövid szenvedés után csöndesen elhunyt. Széles ismerettel bíró lelkész, egyházmegyének egyik legtiszteltebb tagja volt.

Adjon Isten üdvösséget nekik ingyen való kegyelméből a Krisztusért.

Egyházi hírek

A szatmár-németi egyház harangavatási ünnepe. Az elmúlt hó 22-ike felejthetetlen ünnepe marad a németi-i reformátusok mai emberöltőjének. A hivek áldozatkészségéből önttetett két harangot ezen a napon avatták fel igazán impozáns ünnepség keretében. Örömmámorban uszott az egész gyülekezet s az ünneplésből kivette részét a város minden felekezete, egész társadalma, a környék papsága és résztvevő közönsége. A harangok megkondulása előtt az egyházi tanács-teremben végbement tisztelgés vezette be az ünnepet. E tisztelgés az egyházmegye és kerület reprezentánsainak szólt a presbyterium, nőegylet, az énekkar és a bibliaórák vezetőinek küldöttsége részéről. A harangok magasztos hívogatására azután a felvirágozott templomba vonult az ünneplő sereg, amely az utolsó talpalatnyi helyet is elfoglalta. Gyülekezeti éneklés után gyönyörű felavató imát Széll György esperes mondott. aztán a németi vegyeskar énekelt Saja Sándor karnagy precíz betanítása mellett. Az ünnepi beszédet Csernák Béla váradi lelkész tartotta Máté 21. r. 33—43. versei alapján elragadóan fejtve ki azt a gondolatot, kik lehetnek méltók az Isten országa birására. A befejező gyülekezeti ének elhangzása után harangzugás közben buzgósággal eltelve oszlott szét a résztvevők óriási tömege. Az ünnepség programjában a városi színházban rendezett Matiné következett. Itt Sárközi Lajos lelkész mondott megnyitó beszédet. Bede László sighetli lelkész „A zene és az emberi lélek cimen tartott hatalmas előadást, melyen

kivül művészi zongora, hegedű énekszámok és Gönczy Sándor nagykárolyi lelkész szavalata egészítették ki a magas színvonalu műsort. Délben közebed volt tartalmas felköszöntőkkel. A délelőttihez hasonló tulzsufolt templomban folyt le a délutáni istentisztelet is, melynek során a gyülekezeti éneklés keretében Gyöngyössy Gyula nagykolcsi lelkész imádkozott bensőséges áhitattal és költői szépséggel. Aztán a vegyeskar énekelt. A bibliamagyarázatot Boros Jenő lelkész tartotta a keresztyén élet gyümölcseiről. Mélyen szántó elmélkedése, párosulva a tőle megszokott diszes előadással valóban lélekhódoltató volt. Ismét kiváló ének- és zeneszámok következtek. A lelkében megszentelődött hatalmas néptömeg harangzugás közben oszlott szét egy felejthetetlen ünnep áldott emlékével. Az örvendezők este táncmulatságra gyűltek az Iparos Otthon termeibe.

A bihari egyházmegyében egyházmegyei gondnokká 27 szavazattal Telegdy Józsefet választották meg, Tatár Zoltán nyolc szavazatával szemben. Világi tanácsbírák lettek: Udvarhelyi Béla árvaszéki ülnök 25 szavazattal, dr Sarkady Sándor 35 szavazattal, Zathureczky István 34 szavazattal, Szűcs Aladár 32 szavazattal és Bartos Adorján 32 szavazattal. Lelkeszi tanácsirává Balajthy Jenő biharpüspöki lelkészt választották meg 24 szavazattal a Vaday Bélára esett 11 szavazattal szemben. Világi jegyzővé: az összes szavazatokkal dr Soós Istvánt választották meg.

Rismajlény ref. lakosságának emlékezetes napja marad sokáig az idei husvéti szent ünnep másodnapja, mert e napon a nemrégén alakult 38 tagu egyh. énekkar Ottmayer Gyula ref. tanító vezetése alatt az istentisztelet fényét 3 szép husvéti darab: „Halleluja, Nincs már szívem, Öröm a hir...” elénekelésével emelte, míg este műkedvelői előadással egybekötött táncmulatságot rendezett, mely alkalommal színre került „A falu rossza” népszínmű 3 felvonásban. A színjátékot az énekkar egy-egy hatalmas dalegyveleggel kezdte meg, illetve rekesztett be. — Az idei husvéti kedves, bájós időben a Szatmár, Nagykaroly felől egyidőben befutó vonatokról leszálló sok, kedves vendég egészen ellepte a kis állomást, ezek, valamint a szomszédos községek felől érkezett vendégekkel együtt soha nem látott mozgalmas életet varázsoltak a kicsiny község életébe, úgy, hogy az előadáson jelenlevők száma az 1000 elérte. A színdarabot szintén Ottmayer Gyula ref. tanító rendezte. Első meglepetés volt az ügyes, kedves színpad, amelynek legfőbb ékessége volt Rácz Ilona, Rácz Elek ref. lelkész ügyeskezü, kedves leánya által 10 m²-en festett, hegyes, erdős vidéken elhelyezett falu sugártornyos templomát áb-

rázoló háttér. — Az egész darab a legmélyebb hatást váltotta ki, lekötötte, lebilincselte a hallgatóságot, amely hallgatóság 2 és fél órán keresztül mély csendben élvezte a műkedvelőknek nagyon is művészi játékát. Feledi G. szerepében Nagy Gy. presbyter töröl metszett magyart, Makranczi F. aljegyző igazi falu rosszát adták; Rácz Klára Bálki Tercsi szerepében 3 rendbeli, izléses ruhájával, természetével, játékával osztatlanul kedvencévé lett a közönségnek, nem is említve a nemes fiataliságot. Kiss Ernő gonosz és gonoszné Lukács J. játékokban mimikájukban felülmúlhatatlanok, míg Süveg Jenő és Lukács Margit helyes megjelenésükkel, hangsúlyzott előadási készségükkel lettek a közönség élénk figyelmének tárgyai, végül Böszörményi Irén Finum R.-ban a menyecskét a leghelyesebben jelenítette meg. A többi szereplők is a legteljesebb sikert aratták. — Ugy anyagilag, mint erkölcsileg a legteljesebb mértékben sikerült és minden incidens nélkül lefolyt előadás 8490 Lei teljes bevételt eredményezett az ének-karnak, amely összegből a tiszta jövedelem 5200 Lei volt.

Hivatalos rész.

411—1925. sz.

Pályázati hirdetmény.

A Bánáti Egyházmegyében levő Szapárfalva egyházközség halálozás folytán megüresedett lelkészi állásra pályázatot hirdetnek. Javadalom: 1. Természetbeni lakás az új parochiális épületben, mely áll iroda, 3 lakószoba, tornácos előszoba, konyha, kamara helyiségekből s 2 ól és 1 kocsiszin gazdasági épületekből. 2. 1342 □-ól udvari beltelek és konyhakert. 3. Készpénz fizetés az egyház pénztárából évi 12.000 (tizenkettőezer) Lei havi részletekben fizetve. 4. 2 fias tehén és 2 fias sertés nyári legeltetése. 5. 8 (nyolc) mtr. tűzifa házhozszállítással. 6. Stóla és anyakönyvi kiadványozási díj az egyházkerületi díjszabás és határozat szerint. 7. 29 és fél (huszonkilenc és fél) kat. hold szántóföld 3 tagban és pedig 10 kat. hold a peruli I. fordulóban, 10 kat. hold a kostélyi II. fordulóban, 9 és fél kat. hold a szilhai III. fordulóban, a „Fenyves-dűlő”-ben. 8. Államsegély. Az 1. és 2. pont alattiak jókarban és tisztántartásáról az egyház gondoskodik, a 7. pont alatti 29 és fél kat. hold szántóföld mindennemű adója a lelkész terhére. A megválasztott lelkészt az előd részére semmiféle megváltási kötelezettségek és beruházási összegek nem terhelik. Posta, va-

sutl állomás (Típari-Perul) helyben. A község Krassó-Szörény megyében, Lugos mellett fekszik, ref. lélekszáma kb. 1500. Az előző lelkész özvegye részére 1926. május 1-ig terjedő kegyeleti idő állapított meg, de az állás a megválasztott lelkész és az özvegy között létrehozandó megállapodás szerint a választás jogerőre emelkedése után azonnal elfoglalható, sőt elfoglalandó. Pályázók okmányokkal szabályszerűen felszerelt kérvényeiket folyó év május hó 15-ig küldjék be a temesvári eszperesi hivatalhoz (Timișoara).

Nagyvárad, 1925. április 18.

Csernák Béla,
egyházk. főjegyző.

Cserélni óhajt egy bihari egyházmegyéhez tartozó lelkész. Az érdeklődő leveleket e lap szerkesztője továbbítja.

SOLTÉSZ-féle

konfirmációi káté Új zsoltár, Biblia

különböző nagyságban és kivitelben, továbbá mindenféle egyházi és iskolai nyomtatványok, vallástani kézikönyvek, a református elemi iskolákban használandó tankönyvek a legolcsóbb napi áron

BÉRES KÁROLY

könyv- és papirkereskedésében,
a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Vallástani
kézikönyveinek kiadója és főbizománysánál
szerezhetők be

Oradea-Mare—Nagyvárad,

Bul. Regele Ferdinand — Rákóczi-út — 14.
Helyi és interurban telefon: 6—22.

BISZÁK JÓZSEF

harang- és ércöntődjé Ghloroc-on
(Győrök, Brad-megye)

harangot,

a legutányosabb árak mellett készit a legfinomabb anyagból bármely hangu és nagyságu a legdiszesebb kivitelben, kivátra feliratokkal, képekkel díszítve, ingó rendszerű vas felső koronával, vagy bármely más kívánt rendszerű állvánnyal. Gyártmányai kiválóságát több elismerő levél igazolja. Érdeklődőknek részletes leirással és árajánlattal készséggel szolgál. [Megrendelésnél kérem ezen lapra hivatkozni.] 23

Béres Károly könyvnyomdája Oradea-Mare—Nagyvárad.